

Az új Ptk. hatálybalépésével kapcsolatos – cégeket érintő – átmeneti szabályok

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi törvény 2014. március 15. napjától hatályba lép, az ezt követően keletkező jogviszonyokra, alakuló cégekre értelemszerűen már az új szabályok irányadóak. Rendkívül fontos azonban annak tisztázása, hogy a hatálybalépés előtti jogviszonyok, a 2014. március 15. előtt létrejött cégek, gazdasági társaságok helyzete hogyan alakul, kell-e létesítő okiratukat az új Ptk.-hoz igazítaniuk, és ha igen, mennyi idejük van erre. A létesítő okirat módosítása ugyanis igen bonyolult feladat lesz, különösen a gazdasági társaságok számára.

A létesítő okirat módosításainak nehézségei a gazdasági társaságoknál

– A gazdasági társaságok szabályozása vonatkozásában csak a kodifikációs folyamat legvégső időszakában dőlt el, hogy ezek is részévé válnak az új Ptk.-nak, emiatt nem állt rendelkezésre a több, mint egy évtizedes kodifikációs egyeztetés, ami az új Ptk. többi rendelkezésének átgondolását, kiérlelését lehetővé tette. A szabályozás ezért – ha döntően jól sikerültnek mondható is – helyenként nem nélkülöz némi ötletszerűséget az alkalmazott megoldásoknál.

– Nem könnyíti meg a jogalkalmazó dolgát, hogy az addig „egy tömbbe” tartozó, összefüggően alkalmazandó Gt.-szabályokat szét darabolták, és a Gt. komplexitásából eredő, de eljárási jellegűnek, technikainak tekinthető szabályokat az új Ptk.-ba nem vitték át, hanem azokat más törvényekbe (Ctv.-be, Sztv.-be, vagy éppen külön törvénybe, lásd átalakulási törvény) helyezték el.

– Nehezíti az új szabályok felismerését, megértését, hogy a Gt. általános részének azon szabályait, melyek valamennyi (vagy a legtöbb) jogi személyre alkalmazhatóak, az új Ptk. Harmadik Könyvének a jogi személyek általános szabályait taglaló 3:1–3:48. §-ában találjuk, de a gazdasági társaságokkal foglalkozó Harmadik Résznek is van a gazdasági társaságok közös szabályait tartalmazó általános szabályrendszere. Ezek a 3:88. §-tól a 3:137. §-ig tartó normák azokat a Gt.-beli általános szabályokat foglalják magukban, amelyek a gazdasági társaságokra érvényesek, de nem, vagy csak nagyon áttételesen vonatkoztathatóak más jogi személyekre. Értelemszerűen tanulmányozni kell a létesítő okirat megfelelő módosításához az adott társasági forma speciális Ptk.-

szabályait is, így az alkalmazáshoz szükséges előírásokat három helyről kell összekeresnünk: a jogi személyek általános szabályaiból (ezek most már a március 15-től jogi személlyé vált közkereseti társaságokra és betéti társaságokra is vonatkoznak), a gazdasági társaságok közös szabályaiból és az adott gazdasági társaság speciális (a Gt. különös részéből átkerült) előírásaiból.

Ha tehát a Kft. taggyűlési szabályait hiányosnak találjuk a kft.-résznél, nagy valószínűséggel megtaláljuk a keresett paragrafusokat a gazdasági társaságok közös, és/vagy a jogi személyek általános szabályainál.

– Növeli az elvégzendő létesítő okirat-módosítás bonyolultságát az a körülmény, hogy a Gt. több mint tíz év alatt megszokott szabályait egyáltalán nem találjuk meg változatlan formában, miután szinte minden előírást átfogalmaztak. Így csak a régi és az új normaszöveg összevetése és gondos elemzése után dönthetjük el minden egyes bekezdésről, hogy tartalmát, a benne foglalt jogi parancsot tekintve van-e változás, vagy egyszerűen csak a régivel megegyező szabály ízlés szerinti újraalkotásának vagyunk tanúi.

– A legtöbb nehézséget a fentiekén túl mégis az okozza, hogy a kógens szabályokat tartalmazó Gt.-normák a Ptk. Harmadik Könyvében (igazodva a szerződési, kötelmi normák jellegéhez) diszpozitívva lettek. Míg a Gt. minden egyes előírását a törvényi szövegnek megfelelően be kellett tartani, és eltérésnek csak akkor volt helye, ha erre a törvény külön felhatalmazást adott (igaz, igen sok helyen adott erre felhatalmazást), most a helyzet az ellenkezőjére fordult. A jogi személyekkel foglalkozó Harmadik Könyv teljes egészében diszpozitív, eltérést engedő, és csak olyan szabályoknál van helye kógenciának, ahol ezt az új Ptk. kifejezetten előírja. Ez a mélyreható változás önmagában indokolta a társasági jogi szabályok átfogalmazását, elmaradtak az eltérést megengedő felhatalmazások, találunk azonban számos helyen figyelmeztetést az eltérés semmisségére.

Sok helyen fogalmaz a jogszabály a „kell” szó használatával, vagy olyan stílusban, melyből első olvasatban kógenciára következtetnénk. Ez azonban nem okvetlenül van így, a normaszöveg egyszerű nyelvtani értelmezése ritkán ad helyes megoldást. Előfordul, hogy a szigorú megfogalmazás ellenére is diszpozitív szabályról van szó [például 3:156. § „A kültag nem lehet a társaság vezető tisztségviselője.” Ez a szabály a strikt megfogalmazás ellenére sem kíván változtatni a jelenlegi helyzeten, a kültag épp úgy lehet vezető tisztségviselő, mint ma, csak a társasági szerződésnek meg kell adnia erre a felhatalmazást. A kógens helyett diszpozitív megfogalmazás miatt változott a törvényszöveg, de a tartalom azonos a

2014. március 15. előttivel.] Más esetben az eltérést nem tiltó szöveg ellenére is kógensnek kell tekintenünk a normaszöveget, noha olykor ennek megindokolása nem egyszerű.

Az új Ptk. gazdasági társaságokkal kapcsolatos szabályainak kógenciája/diszpozitivitása

Az új Ptk. 3:4. § (1) bekezdése kimondja, hogy a jogi személy létrehozásáról a személyek (alapítók) szerződésben, alapító okiratban vagy alapszabályban (együtt: létesítő okiratban) szabadon rendelkezhetnek, a jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg.

A (2) bekezdése értelmében a jogi személy tagjai, alapítói az egymás közötti és a jogi személyhez fűződő viszonyuk, valamint a jogi személy szervezetének és működésének szabályozása során a létesítő okiratban – fő szabály szerint – eltérhetnek az új Ptk. jogi személyekre vonatkozó (Harmadik Könyvben található) szabályaitól.

Az új Ptk. 3:4 § (1)–(2) bekezdése tehát *alapvetően arra ad felhatalmazást, hogy a jogi személyekre irányadó szabályoktól a létesítő okiratban a társaság és a tagok a belső, egymás közötti személyi és szervezeti viszonyok tekintetében térhetnek el.*

Nincs helye azonban eltérésnek az új Ptk. törvényi szabályozásától a 3:4. § (3) bekezdés a)–b) pontja szerint, ha

– az eltérést a törvény kifejezetten tiltja (általában úgy, hogy az eltérő létesítő okirati rendelkezést semmisnek minősíti) [3:4. § (3) bek. a) pontja]

– az eltérés a jogi személy hitelezőinek, munkavállalóinak vagy a tagok kisebbségének jogait nyilvánvalóan sérti, vagy a jogi személyek törvényes működése feletti felügyelet érvényesülését akadályozza. [3:4. § (3) bek. b) pontja]

Az új Ptk. 3:4. § (3) bekezdés b) pontjában megfogalmazott követelmény értelmezése minden bizonnyal igen sok jogalkalmazási vitát fog gerjeszteni. Annak eldöntése ugyanis, hogy adott törvényi rendelkezés a hitelezők/munkavállalók/tagok kisebbségének jogait (és nem jogi érdekeit, mint azt a miniszteri indokolás írja!) nyilvánvalóan sérti-e vagy sem, nem mindig egyszerű. Megjegyzendő, hogy e vonatkozásban már most uralkodóvá kezd válni bírói körökben az a nézet, hogy a tagok kisebbsége alatt nem a Gt.-ben (illetve az új Ptk.-ban, például a 3:57. §, 3:103–3:106. §-ban) szabályozott kisebbséget kell érteni, hanem az adott szituációban kisebbségben lévő – akár egyetlen – tagot.

Úgy tűnik, az új Ptk. eltérést nem engedő normáinak lesz még egy nagy csoportja, amelynek a mibenléte törvényszöveg alapján nehezen következtethető ki.

A jogalkotói szándék és a várható bírói gyakorlat szerint ugyanis külön törvényi tiltás nélkül sem térhet el a társaság (illetve létesítő okirata) az új Ptk. egyes társasági jogi jogintézményeinek fogalmi elemeinek tekintetében előírásaitól, vagyis a definitív szabályoktól. (Nincs tehát, és nem is lehet olyan kft.-t alapítani, amelyben nincsenek üzletrészek, vagy olyan betéti társaságot, melynél tartósan hiányoznak a beltágok/kültágok.)

Mindent egybevetve azonban igen nehéz dolga lesz annak, aki egy már működő gazdasági társaság létesítő okiratának az új Ptk.-val való harmonizálását kénytelen elvégezni, és a rendkívül sok bizonytalan-sági tényező miatt aligha ígérhet hiánypótlási felhívás nélküli teljes sikert ügyfelének a jogi képviselő. Nyugodtan kimondható, hogy a társasági jogi jogalkalmazás terén ugyanott vagyunk, pontosabban ugyanúgy a nulláról indulunk, mint az 1988. évi VI. (az első, és szintén diszpozitív) társasági törvény hatálybalépése idején, 1989 januárjában.

A fentiek miatt tehát igen fontos lehet, hogy az új Ptk.-hoz igazodást tartalmazó társasági szerződés, alapszabály, alapító okirat módosítását ne „rajtaütés-szerűen”, hanem a jogalkalmazási nehézségek legyőzésére is elegendő, megfelelő időt biztosítva lehessen elvégezni. Ezért nem árt tudni, hogy erre adott társaságnak mennyi felkészülési ideje van, és ezt az időt nem célszerű lerövidíteni.

Az ezzel kapcsolatos törvényi előírásokat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a Ptké.) tartalmazza.

A Ptké. cégeket, gazdasági társaságokat érintő átmeneti szabályai

A Ptké. (melynek ezen elnevezését a 2013. évi CLXXVII. törvény 70. §-a tartalmazza) a 71. § szerint – éppúgy, mint az új Ptk. – 2014. március 15. napján lép hatályba. 9–10. §-ai a jogi személyekre nézve általában adnak átmeneti szabályokat, ezek azonban csak akkor kerülnek alkalmazásra, ha az adott szervezetre a Ptké. eltérő szabályozást nem ad. (Ilyen speciális szabályozást tartalmaz a Ptké. 11. § az egyesület és az alapítvány, a 12–17. § a gazdasági társaságok, egyesülés és egyes cégformák, a 18–22. § pedig a szövetkezetek tekintetében, ezekre tehát elsődlegesen e speciális szabályok alkalmazandóak, a 9–10. § csak annyiban, amennyiben a speciális norma előírást nem határoz meg.)

Ilyen, a jogi személyekre adott általános előírásokból eredő átmeneti szabályok az alábbiak:

– A nyilvántartásba-vételi, illetve változásbejegyzési eljárás alatt álló jogi személyek (vagyis azok,

amelyeknek eljárása a hatálybalépéskor folyamatban van), a hatálybalépés előtti szabályoknak kell megfeleljenek. (Nem adható ki tehát az eljárásban jogszerűen olyan hiánypótlási felhívás, hogy igazodjanak az új Ptk.-hoz.) [9. § (1) bek.]

– A jogi személy – fő szabály szerint – a hatálybalépés utáni első létesítő okirat módosítással egyidejűleg köteles dönteni létesítő okirata új Ptk. szerinti módosításáról. Erről döntést kell hoznia. (Nincs akadálya persze annak sem, hogy ilyen kényszerítő körülmény nélkül is a Ptk. szerinti módosításról határozzon a jogi személy.) A törvény egyébként a jogi személyek formájától függő eltérő végső időpontot is meghatároz a Ptk.-szerinti módosításra. A fenti határozat időpontját, illetve a végső (törvényi) időpont napját nevezi együttesen „a Ptk. rendelkezéseivel összhangban álló továbbműködés időpontjának” a jogalkotó a Ptké. 9. § (3) bekezdésében, kimondva egyúttal azt is, hogy ezen időponttól kezdve a jogi személy létesítő okirata már (jogszerűen) nem tartalmazhat a Ptk. rendelkezéseivel összhangban nem álló előírást.

Ezen időpontot követően hozott döntéshozó szervei határozatok bírósági felülvizsgálatára már az új Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni. [Ptké. 9. § (4) bek.]

– A Ptké. 9. § (5) bekezdése a módosítási kötelezettség alól felmentést ad a régi Ptk.-ban nevesített állami vállalat, tröszt, egyéb állami gazdálkodó szerv, egyes jogi személyek vállalata, a leányvállalat és a közös vállalat számára, melyek a korábbi szabályaik szerint működhetnek tovább, de ilyen cégformák a hatálybalépés után már nem alapíthatóak.

– A gazdasági társaságok, de a többi jogi személy számára is igen fontos szabály, hogy a megszűnési eljárás (végelszámolás, kényszer-végelszámolás, felszámolás, kényszertörlesztés) hatálya alatt álló jogi személyeknek nem kell létesítő okirataikat módosítani, feltevé, hogy a megszűnési eljárás valóban a nyilvántartásból való törlésükkel végződik. [Ptké. 10. § (1) bek.]

Ha a megszűnési eljárás a jogi személy törlése nélkül fejeződik be (például az önkéntes végelszámolásban a működés továbbfolytatást határozzák el, vagy a felszámolásban egyezséget kötnek), akkor a jogi személy – ha a rá irányadó határidő már eltelt – a megszűnési eljárás jogerős befejezésétől számított 30 napon belül köteles Ptk. szerinti módosítási kötelezettségét teljesíteni.

A gazdasági társaságok, az egyesülés és a gazdasági társaságok „mintájára” működő cégeket érintő átmeneti szabályok

– A hatálybalépéskor már működő, vagy bejegyzés (változásbejegyzés) alatt álló gazdasági társaság a Ptk. hatálybalépését követő első létesítő okirat módo-

sítással egyidejűleg köteles a Ptk. szerinti létesítő okirat módosítást elvégezni, és a Ptk. szerinti továbbműködésről dönteni, s ezt az utóbbi legfőbb szervei határozatot is be kell nyújtani a cégbírósághoz. [Megjegyzendő, hogy a létesítő okirat módosítását a Gt. 127. § (3) bekezdése értelmében nem igényli az üzlet rész átruházás, ha tehát a társasági szerződés módosítását – élve a törvényi felhatalmazással – ilyen esetben mellőzzük, nem áll be az új Ptk. szerinti módosítási kötelezettség. Ugyanez a helyzet a vezető tisztségviselők, felügyelőbizottsági tagok, könyvvizsgáló személyében való változásokkal. A Gt. 12. § (1) bekezdés f) pontja csak az *első* vezető tisztségviselő, felügyelőbizottsági tag, könyvvizsgáló megjelölését sorolja fel a létesítő okirat kötelező tartalmi elemeként, tehát a későbbi személyváltozásokhoz már nincs szükség a létesítő okirat módosítására, elég a legfőbb szervei határozat, és a Ctv. 51. § (2) bekezdés értelmében egységes szerkezetű okiratot sem kötelező benyújtani ilyenkor (noha azt sokan – igen helytelenül – ilyenkor is kérik becsatolni).

Ezek az esetek tehát létesítő okirat módosítása nélkül is átvezethetőek a cégjegyzéken, s létesítő okirat módosítás hiányában nem áll be a Ptk. szerinti módosítási kötelezettség sem. [Ptké. 12. § (1) bek.]

A Ptk.-val való harmonizálási kötelezettségre a jogalkotó megjelöl egy végső időpontot is, amelytől kezdve a cég létesítő okirata már nem tartalmazhat a Ptk.-val ellentétes rendelkezést. Ez az időpont:

– közkereseti társaság és betéti társaság esetében 2015. március 15. napja,

– kft., rt. és egyesülés esetében 2016. március 16. napja [Ptké. 12. § (2) bek.]

A Ptké. 12. § (3) bekezdés értelmében nincs szükség a létesítő okirat módosítására, ha azt csak a Gt.-re való visszautalás miatt kellene módosítani, vagy azért, mert a kkt./bt. vezető tisztségviselőjét a társasági szerződés nem ügyvezetőnek nevezi. (Az egyéb okból, később bekövetkező módosításoknál azonban ezeket a rendelkezéseket is „rendbe kell tenni.”)

– A Ptké. 12. § (1)–(4) bekezdéseinek rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azokra a cégekre is, amelyekre jogszabály a gazdasági társaságokra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazását írja elő. Ezekre nézve a Ptk. szerinti végső módosítási időpont 2015. március 15. napja.

– A Ptk. szerinti módosítás – ha kizárólag ez a kérelem tartalma – illeték és közzétételi díj alóli mentességet élvez a Ptké. 12. § (4) bekezdése szerint. Nem változtat az ingyenességen az sem, ha ezen Ptk. szerinti módosítással a Ctv. (2013. évi CCLII. törvénnyel módosított) 24. § (1) bekezdés m) pontja szerinti, a cég elektronikus kézbesítési címét jelentik be. [Ctv. 131/E. § (1) bek.]

Minden más esetben azonban, ha bármely olyan cégjegyzéki változást is bejelentenek a Ptk. szerinti létesítő okirat módosítással együtt, amely a Ptk. szerinti harmonizációval nincs összefüggésben, az eljárás ingyenes jellegét elveszíti, és az általános szabályok szerinti eljárási illetéket és közzétételi díjat kell fizetni.

A kft.-k feltőkésítési kötelezettsége

A Ptké. 13. § értelmében a hatálybalépéskor már működő vagy bejegyzés (változásbejegyzés) alatt álló azon kft.-k, amelyek jegyzett tőkéje nem éri el a 3 millió forintot, kötelesek törzstőkéjüket az új Ptk. által tőkeminimumként meghatározott 3 millió forintra felemleni. Erre a Ptké. 13. § (2) bekezdése értelmében 2016. március 15. napjáig van idejük, az erre vonatkozó legfőbb szervi döntést legkésőbb eddig az időpontig meg kell hozniuk. E társaságok vagy a feltőkésítést választják, vagy más olyan gazdasági társasággá vagy egyéb (általuk választható) cégformába alakulnak át, amelynek tőkeigényét ki tudják elégíteni. Biztosíthatják a szükséges törzstőkét egyesülés révén is, és – értelemszerűen – dönthetnek jogutód nélküli megszűnésükről is.

Fontos információ, hogy – bár a Ptk. szerinti feltőkésítés előtt a Ptk.-hoz igazodást létesítő okiratuk más vonatkozásaiban sem hajthatják végre a Ptké. 13. § (3) bekezdése értelmében, kötelező addig a Gt. szerint működniük – ha azonban a feltőkésítésről döntenek, ennek során, szükség szerint az új Ptk. kft. tőkeemelési rendjét meghatározó 3:198. § (3) bekezdéséhez képest alkalmazandó 3:162. § alapján járhatnak el. (Ez a szabály lehetővé teszi, hogy a tőkeemelés elhatározásával összefüggésben a pénzbeli törzsbetét felénél kevesebb összeget fizessenek be a tagok, illetve a hátralékos pénzbetétet a bejegyzést követő egy éven túl fizessék be az érintettek. A fizetés akár további két évre eltolható [tovább nem, figyelemmel a 3:133. § (2) bekezdésében foglaltakra], és a hitelezővédelmi érdekek sem sérülnek, hiszen ellentétként szerepel a tag mögöttes felelőssége és az a körülmény, hogy a feltöltés osztalékból (is) történik, mivel a törzsbetétek teljesítéséig az osztalékot kötelezően erre a célra kell fordítani, az a tagoknak nem fizethető ki.¹

Megjegyzendő, hogy a Ptké. 13. § (4) bekezdése értelmében a fenti szabályok irányadóak azon cégekre nézve is, amelyekre jogszabály a kft.-re vonatkozó rendelkezések alkalmazását írja elő.

¹ Lásd a Céghírnök 2014. évi 2. számában Cogoiné dr. Boros Ágnes cikkét (10–11. oldal).

Az nyrt.-k módosítási kötelezettsége

Az új Ptk. 3:211. § (1) bekezdése értelmében nyilvánosan működő részvénytársaságnak csak olyan részvénytársaság minősül, amelynek részvényeit tőzsdére (a BÉT-re, vagy valamely külföldi tőzsdére) bevezették.

Miután jelenleg van néhány olyan nyrt., amelynek részvényei nem szerepelnek a tőzsdén, ezekre szintén megfelelő átmeneti rendelkezést kellett hozni. Ennek értelmében az ilyen társaság legkésőbb 2016. március 15. napjáig köteles részvényeit a tőzsdére bevezetni, vagy működési formája megváltoztatásáról, átalakulásáról, egyesüléséről (esetleg jogutód nélküli megszűnéséről) határozni. Eddig az időpontig (döntésig) az alapszabályát egyéb vonatkozásban sem harmonizálhatja a Ptk.-val, és köteles a Gt. szabályai szerint működni. [Ptké. 14. § (3) bek.]

Megjegyzendő egyébként, hogy az új Ptk. 3:249. § értelmében csak zártkörűen alapítható, így a Ptk. 2014. március 15-i hatálybalépésétől kezdve már csak zártkörűen alapított rt. bejegyzési kérelme nyújtható be sikeresen. (Értelemszerűen a hatálybalépéskor éppen folyamatban lévő nyrt. bejegyzési kérelmet még hatálybalépés előtti szabályok alapján be kell jegyezni, ha annak egyéb feltételei adottak.) [Ptké. 14. § (1) bek., 9. § (1) bek.]

A Ptké. 17. § arról is rendelkezik, hogy a hatálybalépéskor bejegyzett, vagy bejegyzés alatt álló rt.-k tekintetében az új Ptk. rt.-re vonatkozó, újra bevezetett készpénz-apport arányt (alapításkor) előíró, a 3:212. § (3) bekezdésében megfogalmazott szabályát nem kell alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy a hatálybalépéskor folyamatos bejegyzési eljárásban erre vonatkozó hiánypótlást jogszerűen nem lehet kiadni, egyéb vonatkozásban azonban súlytalan a Ptké. 17. § átmeneti szabálya, mivel egy nyilvánvalóan alapításra vonatkozó szabályt egy már működő, bejegyzett társaságon számon kérni aligha lehet. Ez az előírás nem rokonítható a kft. törzstőkéjére vonatkozó szabállyal.

A mulasztó cégek szankcionálása

A Ptké. 15. § úgy rendelkezik, hogy azon céget, amely a fentiekben részletezett kötelezettségeinek határidőn túl tesz eleget, a cégbíróóság a bejelentési kötelezettség késedelme miatti [Ctv. 34. § (2) bekezdés szerinti 50 000 forinttól 900 000 forintig terjedő] bírsággal sújtja. A bírság kiszabása kötelező, akár már egy napos késedelemnél is megállapítandó, csak a mérték meghatározásánál van mérlegelési lehetősége a cégbíróóságnak.

Nem szól a Ptké. arról, hogy mi lesz a sorsa annak a gazdasági társaságnak, amely módosítási kötele-

zetségét nem pusztán késve teljesíti, de annak egyáltalán nem tesz eleget?

Az ilyen cég működése a fentiekben ismertetett végső időponton túl nyilvánvalóan törvénysértő, ezért az ilyen helyzeteket törvényességi felügyeleti eljárásban kell rendezni.

A cégbíróságok nyilván összeállítják majd a mulasztó cégek listáit és hivatalból indított törvényességi felügyeleti eljárásokban először felhívják azokat a működés törvényességének helyreállítására (a Ptk. szerinti módosítás elvégzésére) és ha e felhívásnak eleget tesznek, a változást (a Ptké. 15. § szerinti bírság alkalmazása mellett) bejegyzik, egyúttal marasztalva a céget a törvényességi felügyeleti eljárás esetlegesen felmerült költségeiben is.

Ha a cég a módosítást nem hajtja végre, a sorsa várhatóan a megszűntnek nyilvánítás és a kényszertörlesztés elrendelése, valamint az eltiltás alkalmazása lesz.

Az átalakulási változásokkal összefüggő átmeneti szabályok

A Gt. átalakulással kapcsolatos szabályaiból csak néhány alapvető anyagi jellegű norma került át az új Ptk. jogi személy könyvének a jogi személyek általános szabályai, a gazdasági társaságok közös szabályai, és egyes társasági forma specifikus előírásai közé.

Az átalakulási, egyesülési, szétválási szabályok körét külön átalakulási törvény, az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény (a továbbiakban: átalakulási törvény) tartalmazza.

Az átalakulási törvény néhány (a Céghírnök következő számában ismertetendő) fontos változtatása mellett átmeneti szabályokat is tartalmaz, tekintve, hogy az átalakulás, egyesülés, szétválás rendjében vannak olyan módosulások, amelyek miatt eltér a hatálybalépés előtt „levezenyelt” átalakulások menete a 2014. március 15. utánitól, és ezzel összefüggésben lényeges eltérés tapasztalható a beadandó melléletek körében is.

Emiatt nem mindegy, hogy a hatálybalépés előtt megkezdett olyan átalakulási (egyesülési, szétválási) folyamatnál, melyre nézve a változásbejegyzési kérelmet csak március 15. után adják be a cégbíróságra,

hogyan kell összeállítani a változásbejegyzési dokumentációt, és miután ez egyúttal a hatálybalépést követő első létesítő okirat módosításnak is számít, kell-e a Ptk. szerint módosítani az átalakulásban (egyesülésben, szétválásban) részes cégek létesítő okiratait, vagy sem?

Az átalakulási törvény 35. § (1) bekezdése az átalakulás (egyesülés, szétválás) tekintetében akkor rendeli az új szabályok alkalmazását a fenti folyamatokra, ha a jogi személy(ek) döntéshozó szerve az átalakulásról, egyesülésről, szétválásról első alkalommal az átalakulási törvény 2014. március 15-i hatálybalépését követően dönt. Ebben az esetben tehát az új szabályok szerint kell lefolytatni az egész átalakulást, és értelemszerűen az új szabályok szerinti melléleteket kell a cégbírósághoz benyújtani.

A 35. § (2) bekezdése erre az esetre azt is kimondja, hogy ha az átalakulásban, egyesülésben, szétválásban résztvevő jogi személyek még nem döntöttek a létesítő okiratuk Ptk. szerinti módosításáról, akkor ezt az átalakulással (egyesüléssel, szétválással) megszűnő jogi személyek tekintetében nem is kell megtenni, de a változásbejegyzési eljárásban keletkező quasi-új jogutódok, illetve a némileg módosult körülmények között fennmaradó jogi személyek létesítő okiratait harmonizálni kell az új Ptk.-val, ezeknek tehát nem lehet a Ptk.-val ellentétes rendelkezésük. [Átalakulási törvény 34. §, 35. § (1)–(2) bek.]

Azok az átalakulásban (egyesülésben, szétválásban) résztvevő jogi személyek, amelyeknél a döntéshozó szerv az átalakulás tárgyában a hatálybalépés (2014. március 15. napja) előtt döntött első alkalommal, de a változásbejegyzési kérelmet már a hatálybalépés után kell beadniuk, szintén összhangba kell hozniuk a létesítő okirataikat az új Ptk.-val, de itt is csak az átalakulással, egyesüléssel, szétválással keletkező, illetve a változatlan típusban, formában fennmaradó jogi személyek tekintetében.

Azok a jogelődök, melyeknek az átalakulás, egyesülés, szétválás kapcsán törlését kérik, nem kell az új Ptk. hatálya alá helyezkedniük a többi kérelem mellé, és az egyéb okirati melléleteket is a 2014. március 14-én hatályos előírások szerint kell összeállítaniuk.

Gál Judit